

Gäller för: Akutmottagning NÄL, Ortopedi

Giltig från: 2025-09-25

Innehållsansvar: Jill Adelbäck, (jilel1), Specialistläkare

Giltig till: 2027-09-25

Granskad av: Andreas Sylvan, (andsv19), Överläkare

Godkänd av: Hans Svensson, (hansv16), Verksamhetschef

Initial handläggning av öppna frakturer vid ortopedakuten, NU-sjukvården

Revidering i denna version

Ingen revidering i denna version, giltighetstiden förlängd.

Syfte

Riktlinjer för hantering av öppna frakturer och blödningskontroll.

Vilka berörs

Ortopedkliniken
Traumaverksamheten

Åtgärder

Anamnes:

- Tidpunkt för skadan
- Skademekanism (Hög- eller lågenergivåld)
- Nuvarande och tidigare sjukdomar
- Överkänslighet (Pc-överkänslighet?)
- Immuniseringsstatus avseende stelkramp.
- Läkemedel (Blodförtunnande såsom Warfarin eller faktor X hämmare)

Status:

- Cor, Pulm samt Bltr.
- Undersök den skadade extremiteten och bedöm med hänsyn på sårets lokalisering, storlek, samt grad av kontamination. Försök även klassificera enligt Gustilo och Andersons klassifikation (GA)ⁱ, se nedan.
- Neurovaskulärt distalstatus
(Vid osäkert kärlstatus använd Doppler och bedöm ABI-index. Om ABI <0,9 kontakta bakjour och eventuellt kärlkirurgjour angående vidare utredning med angiografiⁱⁱ)

- Grava felställningar samt ben i dagen på extremiteten grovreponeras. Täck mjukdelsskadan med fuktiga kompresser. Stabilisera med en gipsskena.
- Yttre blödning stoppas genom tryck och vid nödfall användning av blodtrycksmanschett/tourniquet.

Övrigt:

- Antibiotikaprofylax startas på akuten:
G-A I-II: Ekvacillin 2g x 3 vid öppna frakturer. Vid kraftig kontaminering tillägg av Bensyl Pc 3 g x 3.
G-A III: Cefotaxim eller piperacillin-tazobactam

Doser:

Cefotaxim (1 g x 3 om **Kreatininclearance <20 1 g x 2**)

Piperacillin-tazobactam (4 g / 0,5g x 3-4, beroende på kroppsvikt, om **Kreatininclearance <20 4 g / 0,5 g x 2**)

under 24 timmar eller tills skadan är kirurgiskt färdigbehandlad och/eller vävnadstäckning uppnås, dock max 72 timmar.

1. Fragmin 5000 IE x 1 (multitraumapatienter samt öppna underbensfrakturer).
 2. Tetanusprofylax beroende på patientens immuniseringsstatusⁱⁱⁱ.
- Informera bakjouren om patienten och diskutera vidare handläggning utifrån Gustilo-Andersen klassificeringen. Sidomarkera och operationsanmäl i Orbit

KLASSIFICERING enligt Gustilo och Anderson¹.

Typ

I	Öppen fraktur med sårskada < 1 cm. Låg energi.
II	Öppen fraktur med sårskada > 1 cm. Utan större mjukdelsskada.
Lågenergi.
III	Stor mjukdelsskada och/eller kontamination.
Högenergiskada.
IIIA	Mjukdelstäckning över frakturen adekvat.
IIIB	Stor skada eller förlust av mjukdelar som kräver rekonstruktion.
IIIC	Öppen fraktur med artärskada som kräver åtgärd.

Riktlinjer för fortsatt handläggning

Vid kraftigt kontaminerad öppen fraktur, tecken till kompartmentsyndrom, kärlskador och vid multitraumapatient ska snabb explorering och debridering genomföras.

- I** Behandla som slutna frakturer.
- II** Förslut såret primärt om det kan sys utan anspänning. Inom 24 timmar⁵.
- IIIA** Noggrann revision inom 24 timmar. Stäng primärt om såret kan sys utan anspänning. Överväg definitiv fixation när såret är infektionsfritt samt förnyad revision inom 24-48 timmar⁵.
- IIIB & C** Revidera noggrant och lämna öppet. Överväg förnyade revisioner dagligen⁵.
Kärlkirurg och plastikkirurg inkopplade beroende på skadan.
Definitiv stabilisering vid täckning.
Centraliseringsfall d.v.s. diskussionsfall med traumasektionen, SU/Möln dal

Vid debridering och spolning av den öppna frakturen rekommenderas sterilt koksalt med lågt tryck⁴.

Källor

[1] Gustilo, R. B., & Anderson, J. T. (1976). Prevention of infection in the treatment of one thousand and twenty-five open fractures of long bones: retrospective and prospective analyses. *The Journal of Bone & Joint Surgery*, 58(4), 453-458.

[1] JOHANSEN, K., LYNCH, K., PAUN, M., & COPASS, M. (1991). Non-invasive vascular tests reliably exclude occult arterial trauma in injured extremities. *Journal of Trauma-Injury, Infection, and Critical Care*, 31(4), 515-522.

[1] <http://www.internetmedicin.se/page.aspx?id=1825>

4 Crowley, D. J., N. K. Kanakaris, and P. V. Giannoudis. "Irrigation of the wounds in open fractures." *Journal of Bone & Joint Surgery, British Volume* 89.5 (2007): 580-585

5 *Standards for the management of open fractures of the lower limb*. Royal Society of Medicine Press Limited, 2009

Källor

i Gustilo, R. B., & Anderson, J. T. (1976). Prevention of infection in the treatment of one thousand and twenty-five open fractures of long bones: retrospective and prospective analyses. *The Journal of Bone & Joint Surgery*, 58(4), 453-458.

ii JOHANSEN, K., LYNCH, K., PAUN, M., & COPASS, M. (1991). Non-invasive vascular tests reliably exclude occult arterial trauma in injured extremities. *Journal of Trauma-Injury, Infection, and Critical Care*, 31(4), 515-522.

iii <http://www.internetmedicin.se/page.aspx?id=1825>

4 Crowley, D. J., N. K. Kanakaris, and P. V. Giannoudis. "Irrigation of the wounds in open fractures." *Journal of Bone & Joint Surgery, British Volume* 89.5 (2007): 580-585

5 *Standards for the management of open fractures of the lower limb*. Royal Society of Medicine Press Limited, 2009

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Akutmottagning NÄL, Ortopedi

Innehållsansvar: Jill Adelbäck, (jile1), Specialistläkare

Granskad av: Andreas Sylvan, (andsv19), Överläkare

Godkänd av: Hans Svensson, (hansv16), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10097-1520354460-172

Version: 5.0

Giltig från: 2025-09-25

Giltig till: 2027-09-25